

Dissabte, 22 de febrer de 2005, Aula 1.3 UB

Seminari 99

Aprendre amb la gent gran

Participen: Ma Carmen Gárate (Càtedra Unesco de desenvolupament humà) i Jordi González (Director de l'escola Pràctiques I)

Proposat per Programa Gent Gran (Districte Sants – Monjuïc / Ajuntament de Barcelona) i Càtedra Internacional UNESCO desenvolupament humà sostenible.

Ma Carmen Gárate

Les relacions intergeneracionals són un com a promotor d'intercanvis actius i democràtics entre nens i gent gran i ajuden a construir una societat més cohesionada. L'escola participativa i democràtica ha de ser oberta l'entorn. Quan l'obertura es produeix l'entorn hi participa de manera activa.

El projecte "Aprendre amb la gent gran" vol potenciar la relació entre aquest sector de la població i els nens i les nenes, sota la condició que no hi hagi lligam biològic entre ells i amb l'objectiu últim de canviar la percepció negativa que puguin tenir-se mútuament. Es reconeix en aquest procés un primer moment d'apropament, un segon de relació i un tercer de coneixement mutu que propicia sentiments de valoració i de respecte.

L'experiència del Casal de gent gran de Sants-Monjuïc va tenir lloc els anys 1990 i 1991, i es desglossa en les següents etapes de desenvolupament: 1) exposició del projecte base a l'escola; 2) activitat al casal; 3) activitat a l'escola. Al casal, avis i nens van ballar sardanes i van jugar al dominó i a l'escola els primers van participar de les activitats organitzades pels segons. Els mestres van fer una observació directa i una avaluació considerant tant les activitats desenvolupades conjuntament com els exercicis realitzats posteriorment pels alumnes (dibuixos, redaccions...) i els qüestionaris omplerts per aquests, pares i tutors. Les conclusions van ser positives en termes de valoració i respecte mutus i de reflexió positiva sobre la vellesa: la gent gran guanya autoestima i els nens descobreixen les potencialitats de la gent gran, així com accedeixen empàticament a sentiments com la soledat i l'aïllament. Els nens i les nenes van demanar la continuïtat dels intercanvis.

Jordi González

La proposta del projecte es va rebre l'escola Pràctiques I i va ser acollida favorablement per la comunitat educativa del centre. Hi van haver diferents etapes en el seu desenvolupament: en un primer moment va ser un projecte transversal no curricular, però atesos els èxits assolits, en experiències posteriors va ser inclòs dins el conjunt d'aprenentatges reglats, concretament dins l'àmbit del *medi social*, després que l'administració hi donés el vist-i-plau i encoratgés l'escola a exportar el model.

L'avaluació que se'n va fer va ser positiva i es va constatar un canvi d'actitud dels nens i de les nenes enfront de la vellesa: visió positiva, consciència de les possibilitats de la gent gran i revalorització dels propis avis.

Debat

Els avis assistents expressen que han guanyat autoestima després de participar de les activitats amb els nens, que s'hi han identificat i n'han après coneixements relatius a la societat actual.

S'afirma que un dels valors que pot transmetre la gent gran és l'austeritat, actitud que s'estima necessària per evitar que el desenvolupament industrial i el consum massiu degradin el medi. S'afegeix que el valor de l'educació i el de la democràcia com a sistema polític també poden sortir enfortits d'aquestes interaccions si es fa conscients als joves que tant una com l'altra no sempre han estat presents ni garantides per a tothom.

Es diu que la gent gran en ocasions no entén la idea de voluntariat i s'insta a intensificar els contactes intergeneracionals per mitjà de l'escola per evitar que la gent gran continuï sent "els grans desconeguts de la nostra societat".